

ORSZÁGGYŰLÉS
KÜLÜGYI HIVATAL VEZETŐJE

JELENTÉS

az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2010. évi őszi üléséről

Budapest, 2010. október

Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 2010. október 4-8. között tartotta ülését Strasbourgban. Az Országgyűlést Dr. Braun Márton, Dr. Gruber Attila, Hoppál Péter, Koszorús László, Dr. Kalmár Ferenc, Dr. Vejkey Imre (Fidesz-KDNP), Dr. Harangozó Gábor (MSZP), Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) és Kaufer Virág (LMP) képviselte. Az ülésen többek között a szélsőségek elleni harc, az intézményekben gyermekek ellen elkövetett szexuális visszaélések, az ukrán demokratikus intézmények működése, az OECD 2009-2010. évi tevékenysége, az Európa Tanács fejlesztési bankjának stratégiája, az európai roma kérdéskör és a nők hozzájárása a jogszerű orvosi kezeléshez témakörök szerepeltek. Az ülésen beszédet mondott Milošoski macedón külügyminiszter, és megválasztották az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének új főtitkárát, Wojciech Sawicki, a jelenlegi főtitkárhelyettest, aki 2010 januárjától veszi át a főtitkári teendőket.

I.

A Közgyűlés jelentést hallgatott meg és vitát folytatott, majd ajánlást és határozatot hozott a **szélsőségek elleni küzdelem** témájában. A vitában felszólaló Harangozó Gábor rámutatott, hogy az elmúlt években a szegénység, a társadalmi kirekesztettség erősebb Európában, s ez táptalajt szolgáltat a szélsőségek megjelenésének. A globális pénzügyi válság végigsöpört Európán, és rendkívüli módon érintette a kiszolgáltatott rétegeket, Magyarországon különösen a roma népesség tartozik e kategóriába. A felszólaló idézte a Jobbik parlamenti párt vezetőjének álláspontját, amelyben kifejtette, hogy a cigány emberek számára munkalehetőséget kell teremteni, törvényeket és képzést, s azok, akik ezekkel a lehetőségekkel nem tudnak élni, azok vagy az európai uniós szabad mozgással kapcsolatos szabályozást kihasználva hagyják el az országot, vagy számukra ott van a börtön. Harangozó Gábor kiemelte, hogy egyre nő a szegénység, s a szélsőséges politikai megnyilvánulások is egyre gyakoribbak. Fontosnak tartotta a szolidaritást, a szociális és regionális kohéziót annak érdekében, hogy a szélsőségek visszaszoruljanak. Példaként említette a munkahelyteremtést, az úgynevezett társadalmi szövetkezeteknek a megalakítását, amely hozzásegítheti a mély szegénységben élő rétegeket az önfoglalkoztatáshoz. A Közgyűlés a vitát követően határozatot (1754/2010), valamint a Miniszteri Bizottságnak szóló ajánlást (1933/2010) fogadott el. A **határozatban** a Közgyűlés többek között felhívta az Európa Tanács-i tagországokat, hogy indítsanak meg akciókat a diszkrimináció minden formája ellen, kezdeményezzenek konzultációs folyamatot az érintettekkel, helyezzenek hangsúlyt a demokratikus állampolgárságra való nevelésre, folytassanak világos és fenntartható bevándorlási politikát, dolgozzanak ki nemzetközi szabályozást minden finanszírozási formával kapcsolatosan, amelyek szélsőséges csoportok támogatására irányulnak és olyan társadalmi-gazdasági politikát folytassanak, amely a rasszizmus, xenofóbia és az intolerancia ellen irányul. A Közgyűlés fontosnak tartotta a terrorizmus elleni harcot, az extrémizmus elleni törvényhozási tevékenységet. A Közgyűlés emellett felhívta a tagországokat, hogy támogassák az Európa Tanács különböző akcióterveit a szélsőségek elleni harcban.

A Miniszteri Bizottságnak szóló **ajánlásban** a Közgyűlés felszólította a Miniszteri Bizottságot arra, hogy használják fel az Európa Tanács monitoring tevékenységét és annak intézményrendszerét a szélsőség elleni harcban, növeljék az ezzel kapcsolatos tevékenységet és az intolerancia és rasszizmus elleni európai bizottságot, amely az Európa Tanács tanácsadó szerve, kérjék fel e tevékenység hatékonyabbá tételére, valamint használják ki a nemzeti kisebbségek jogaira vonatkozó keretegyezmény adta lehetőségeket a szélsőségek elleni harcban.

A Közgyűlés jelentést hallgatott meg és vitát folytatott a **gyermekkel szembeni intézményekben történt visszaélésekről**, és arról, hogy az áldozatoknak teljes védelmet kell nyújtani. A vitában felszólaló Kaufer Virág rámutatott, hogy e kérdéskör azért rendkívül aktuális, mert a gyermekek nem tudják megvédeni magukat, és így a felnőtt társadalom felelőssége ennek megtétele. Rámutatott, hogy szegény Magyarország számára: azon kevés országok között van, amelyeknél nem ratifikálta az Európa Tanácsnak vonatkozó konvencióját, amely a gyermekek szexuális kizsákmányolása ellen született. A jelentés hiányosságának említette, hogy az nem foglalkozik az államilag működtetett intézményekkel. Fontosnak mondta e tekintetben az átláthatóságot és számonkérhetőséget. A családonál elhelyezett gyermekekkel kapcsolatos kérdéskörben nem láthatóak át a folyamatok, így minden állam által működtetett intézményben szükséges lenne az átláthatóság. Aláhúzta, hogy fontos az érintett áldozatok védelme, illetve a szexuális kizsákmányolás okozta trauma pszichés kezelése. A Közgyűlés a jelentés vitáját követően Miniszteri Bizottságnak szóló **ajánlást** fogadott el (1934/20120). Az ajánlásban a Közgyűlés megfogalmazta, hogy a tagországoknak a gyermek kizsákmányolása és gyermekek elleni erőszak vonatkozásában teljes körű törvényhozási védelmet kell nyújtania, feltárva az esetleges intézményi hiányosságokat, és megtenni a szükséges adminisztrációs lépéseket. A Közgyűlés kiemelte, a tagországoknak politikai, adminisztratív és törvényhozási szinten is minden védelmet meg kell adni az áldozatok számára. A Közgyűlés azt javasolta többek között a Miniszteri Bizottságnak, hogy hívja fel minden, a vonatkozó konvenciót nem ratifikáló tagországot a gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos konvenció törvénybe iktatására. A Közgyűlés fontosnak tartotta, hogy a Miniszteri Bizottság és a tagországok konkrét akciótervet dolgozzanak ki a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni harcra. Szükségesnek mondta a kampányok folytatását is e tekintetben és felkérte a Miniszteri Bizottságot, hogy legkésőbb 2013-ig számoljon be a Közgyűlésnek a megtett lépésekről.

II.

A Közgyűlés vitát folytatott és határozatot hozott az ukrainai **demokratikus intézmények működéséről**. A vitában felszólalt magyar részről Gruber Attila és Gaudi-Nagy Tamás. Gruber Attila felszólalásában kiemelte, hogy Magyarországnak különleges érdeke fűződik Ukrajna demokratikus működéséhez, különös tekintettel a kisebbségi nyelvek használatára. Ennek oka, hogy Ukrajna kárpátaljai területén jelentős számú magyar nemzeti kisebbség él. Rámutatott, hogy az elmúlt hónapokban a választásokat követően kedvező lépések történtek az új kormány idején, ugyanakkor szükséges további konkrét törvényhozási és adminisztratív lépések megtétele, így a 2008-as 461-es oktatási rendelet visszavonása, amely alapján a magyar nyelvű tankönyvkiadás veszélybe került. Fontosnak mondta, hogy Ukrajna alkalmazza az Európai Regionális és Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájában foglaltakat, és azokat az ajánlásokat, amelyeket az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2010 júliusában fogalmazott meg. Kiemelt figyelmet szükséges fordítani a 2010 szeptemberében az ukrán Parlamentbe benyújtott ukrán nyelvtörvényre is.

Gaudi-Nagy Tamás rámutatott, hogy a riportörök széleskörű áttekintést adtak az ukrán helyzetről, ugyanakkor sajnálatosan nem foglalkoztak a nemzeti kisebbségekkel és a regionális és nemzeti kisebbségek nyelvi helyzetével. A felszólaló, a Közgyűlés magyar tagjaként fontosnak tartotta ráirányítani a figyelmet ezekre a kérdéskörökre, hiszen jelentős számú magyar kisebbség él Ukrajnában. Hangsúlyozta, hogy a vonatkozó tanácsi karta jelentős hozzájárulás ahhoz, hogy a demokrácián és kulturális sokszínűsége alapuló Európát

építsünk. Emlékeztetett a Közgyűlés 2003-as 1334-es számú határozatára, amely kimondta, hogy az autonómia formák Európában hozzájárulnak a konfliktusok elkerüléséhez és az emberi jogok demokrácia és a jogállamiság kiterjesztéséhez. A magyar hozzászóló ismertette az ukrainai népszámláláson alapuló nemzetiségi adatokat, rámutatva, hogy a magyar kisebbség Kárpátaljára összpontosul. Elmondta, hogy 1991-ben egy államközi egyezményben Ukrajna elismerte a magyar kisebbség egyéni és kollektív jogait, majd ezt követően az úgynevezett Kárpáton túli területeken tartott népszavazást, a terület autonómiája iránti igényét manifesztálta, ennek ellenére az otthon megteremtése nem történt meg. Hangsúlyozta, hogy a választásokat követően az ukrainai politikai változások biztatóak, az Európa Tanácsnak ennek ellenére tovább kell kísérmie az ukrán demokratikus intézmények működésének helyzetét, különös tekintettel a nemzeti kisebbségek vonatkozásában felmerülő problémákra. Ennek legjobb megoldása az lenne, ha az Európa Tanács segítséget adna a kisebbségek számára a területi autonómiával kapcsolatos önrendelkezési jog gyakorlására. A Közgyűlés a vitát követően **határozatot** hozott (1755/2010). A határozatban a Közgyűlés felhívta a figyelmet többek között a Velencei Bizottsággal való együttműködésre, valamint a választójogi reform, az ügyészségi reform, az igazságszolgáltatási reform, a korrupció-elleni harc, a civil társadalom építése területén történő jogalkotásra és az Európa Tanács-i ajánlások figyelembe vételére. A Közgyűlés kifejezte aggodalmát az ukrán titkosszolgálat jogszerűtlen működésével kapcsolatos hírekkel összefüggésben, és felhívta a figyelmet e tekintetben is az Európa Tanács-i ajánlások és a demokratikus kontroll gyakorlati alkalmazására. A Közgyűlés aggodalmát fejezte ki a sajtószabadság, a véleménynyilvánítási szabadság, a gyülekezési szabadság megsértésével kapcsolatos, az elmúlt hónapban érkezett hírekkel összefüggésben, s készségét fejezte ki, hogy segíteni fogja az ukrán demokratikus átalakulást az elkövetkezőkben is.

III.

A Közgyűlés jelentést hallgatott meg, vitát folytatott és határozatot hozott az **emberi jogok és az üzleti tevékenységek** kapcsolatáról. A vitában felszólaló Kalmár Ferenc rámutatott, hogy a kérdéskör aktualitását a globalizáció, a fejlődő országokban működő multinacionális vállalatok tevékenysége, valamint a kommunizmust követően a társadalomban mutatkozó feszültségek nyomatékossítják. Aláhúzta, hogy az új EU tagországokban, így Magyarországon is tapasztalható e kérdéskör felszínre kerülése, konkrét példaként a Tesco nagyvállalat elleni minisztériumi fellépést említette, ahol a cég nem tartott be bizonyos munkaügyi előírásokat. Ráirányította a figyelmet a munkanélküliség problémakörére és az abból eredő tisztességtelen magatartásra. Hangsúlyosan szólt arról az igényről, hogy a Nyugat-Európában elterjedt munkakultúra és munkavédelmi előírások példaként kell, hogy szolgáljanak a fejlődő, illetve az európai, fejlődő országok számára is. E vonatkozásban a legfontosabb teendőnek az új munkahelyek létesítését tartotta.

A Közgyűlés e kérdéskörben **határozatot** hozott (1757/2010). A Közgyűlés a határozatban felhívta a tagországokat, hogy növeljék az átláthatóságot a közbeszerzések területén, alkossanak etikai normákat, alkalmazzák az ENSZ vállalatokra vonatkozó felelősségi normáit, iktassák törvénybe az európai szociális karta és az emberi jogi konvenció előírásait, és többek között felhívta a tagországokat arra, hogy működjenek együtt e tekintetben az Európai Unió, az ENSZ, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet, az OECD intézményeivel, annak érdekében, hogy az emberi jogokat és a munkavállalók jogait jobban figyelembe vegyék az üzleti tevékenységek során a vállalatok.

IV.

A Közgyűlés **jelentést** hallgatott meg és vitát folytatott az **OECD** (Gazdasági Együttműködés és Fejlesztési Szervezet) **2009-2010. évi tevékenységéről**. A vitában felszólaló Dr. Braun Márton hangsúlyozta, hogy a világgazdaság elmúlt időszakának viharos fejleményei két érzelmi töltetet hordoztak: az egyik a remény volt, és a pozitív gazdasági mutatók kétségbeesett keresése, a másik pedig egy folyamatos félelemérzet a válság megismétlődésétől. Ebben az időszakban különösen nagy szerepet játszottak a nemzetközi szervezetek, mint például az OECD, amely egy állandó konzultáció fóruma volt a világgazdaság fejleményeiről és egyfajta orientációt adott a tagországoknak. A magyar hozzászóló kiemelte az OECD gazdasági elemzéseinek és előrejelzésének a fontosságát, a jelentésből pedig azt az elemet emelte ki, hogy a gazdasági válság kialakulásában döntő szerepet játszott a kormányok gyengesége. Fontosnak mondta a valós értékteremtést és azt, hogy a részvények árai a megtermelt értéken és ne spekuláción alapuljanak. A Közgyűlés a vita során kibővített Közgyűlésként folytatta munkáját, amelyben részt vettek az Egyesült Államok, Kanada, Japán küldöttei is

A Közgyűlés a vitát követően határozatot hozott.. A határozatban a Közgyűlés szolt az OECD bővítéséről, a globális gazdaság helyzetéről, a szociális és egészségügyi politikáról, a környezetvédelemről és a mezőgazdaságról, a migráció és népesedési tendenciákról, valamint az oktatás és tudomány fontosságáról.

V.

A Közgyűlés **jelentést** hallgatott meg és vitát folytatott az **Európa Tanács Fejlesztési Bankjának stratégiájáról és működéséről**. A vitában felszólaló Kaufer Virág aláhúzta, hogy értékelésében a fenntartható fejlődés, a női jogok és az emberi jogok perspektíváját tartja szem előtt. Aláhúzta, hogy a következtetések túlságosan is technikai jellegűek, és a számokra szorítkoznak. Ezzel összefüggésben említette a nők szerepével kapcsolatos kevesebb, mint 20%-os viszonyszámot anélkül, hogy mélyebb elemzésekbe bocsátkozna a jelentés. Hangsúlyozta, hogy a jelentésnek inkább a tartalmi és kevésbé a technikai részletekre kellett volna koncentrálnia. A felszólalását azzal zárta, hogy a Fejlesztési Bank tőkét feltétlenül növelni kell ahhoz, hogy a megnövekedett feladatoknak eleget tudjon tenni a pénzügyintézet.

Az elfogadott **ajánlásban** (1937/2010) a Közgyűlés többek között azt javasolta a Miniszteri Bizottságnak, hogy lényegesen növelje a bank alaptőkét, alakítson ki a managementben egyensúlyt, egyszerűsítse a szavazási rendszert. Az ajánlás rámutatott, hogy konszolidálni kell az Európa Tanács és a Fejlesztési Bank közötti kapcsolatokat, amelynek során átláthatóvá és funkcionálissá kell tenni a titkárság és a bank működését. A Közgyűlés felkérte a Miniszteri Bizottságot, hogy ösztönözze a bankot a magas hozzáadott értékű projektek növelésére, kiegészítő technikai segítségnyújtásra az Európa Tanáccsal együtt a fogadó országokban, és a bank strukturális reformjának keretében a horizontális együttműködésre fordítson nagyobb figyelmet.

VI.

A Közgyűlés rendkívüli vita keretében **jelentést** hallgatott meg és határozatot fogadott el az **európai roma kérdésről**. A vitában magyar részről Kalmár Ferenc, Harangozó Gábor és Kaufer Virág vett részt. Kalmár Ferenc hozzászólásában kiemelte a különböző társadalmi rétegek közötti különbség és a szegénység összefüggéseit, és így vizsgálta a roma kérdés európai szintű megoldását. Rámutatott, hogy az Európai Parlamentben magyar képviselő, Járóka Livia raportőre a kérdésnek. A megoldás rövid és hosszú távú elemeket is tartalmaz. Hosszú távú elemek közé tartozik az oktatás kérdése, míg a lakhatás, elsősorban a foglalkoztatás rövid távú feladatként jelentkezik. A magyar hozzászóló aláhúzta, hogy az integráció kétoldalú feladat, mindkét félnek, a társadalomnak, a roma és nem roma társadalomnak egyaránt erőfeszítéseket kell tenni a sikeres integráció érdekében.

A vitához hozzászóló Harangozó Gábor rámutatott, hogy közös a felelősségünk a kérdés rendezésére. A felszólaló hozzátette, hogy a roma ellenes felhangok a szélsőségek kedvenc szóhasználatához tartoznak, elfogadhatatlannak nevezte, hogy a roma társadalom egy része a fejlődő országok színvonalán él, és szegregációnak van kitéve. A nemzeti megoldások mellett a területi elveket is figyelembe kell venni ahhoz, hogy megszüntethessük a hátrányos helyzetű roma rétegeknek egyre nagyobb lemaradását a társadalomtól.

A vitában felszólaló Kaufer Virág hangsúlyozta, hogy a probléma többek között abból is adódik, hogy a gazdasági, szociális és kulturális, jogok nemzetközi konvencióját nem alkalmazzák megfelelően, így mi mindannyian felelősek vagyunk e helyzetben, és felelősségünk annak javítása. Itt a határon átnyúló és nemzetek fölötti felelősséget nem lehet megkerülni, ami együttműködést feltételez az európai szervezetek és a romák között. Aláhúzta, hogy anélkül, hogy garantálnánk az úgynevezett második generációs emberi jogokat, így a szociális jogokat is, a kérdés nem megoldható, így lehetne csak elkerülni az úgynevezett romák másodrangú állampolgárságát.

A Közgyűlés a vitát követően **határozatot** hozott (1760/2010). A határozatban a Közgyűlés többek között arra hívta fel a tagállamokat, hogy ratifikálják és alkalmazzák az Európa Tanács vonatkozó konvencióit, beleértve a nemzeti kisebbségekről és az európai és regionális kisebbségi nyelvekről szóló kartákat, erősítsék meg a diszkrimináció ellenes jogi szabályozásokat. A Közgyűlés felhívta a közigazgatásokat és a tisztviselőket, hogy tartózkodjanak a roma kérdéssel kapcsolatos kétértelmű megnyilatkozásoktól, és ítélik el, amennyiben ilyenre sor kerül. A közgyűlési határozat emellett rámutatott a rasszista megnyilvánulások elítélésének szükségességére és az ezzel kapcsolatos jogi szabályozás erősítésére. Kiemelte a média szerepét, rámutatva, hogy tartózkodjanak a bűnözők etnikai hovatarozásának megjelölésétől.

VII.

A Közgyűlés vitát folytatott, **jelentést hallgatott** meg és határozatot hozott az **orvosi ellátás lelkiismereti okokkal összefüggő megtagadásáról**. A vitában felszólalt Kaufer Virág és Vejkey Imre. Kaufer Virág elmondta, hogy a jelentés kiegyensúlyozott és kutatásokkal alátámasztott, mindezek alapján nem érti, hogy a konzervatív katolikus közösség miért hirdetett szent háborút a jelentéssel kapcsolatban. A jelentés azt tartalmazza ugyanis, hogy milyen szabályozás szükséges ahhoz, hogy a lelkiismereti okok alapján való kezelés megtagadása, és az orvosi kezelés között milyen egyensúly jöjjön létre, különös tekintettel

arra, hogy az abortusz vonatkozásában lehetőség van arra, hogy megtagadják a terhesség megszakítását, ha annak az oka például a gyermek nemének a kiválasztása. A vitában résztvevő Vejkey Imre rámutatott, hogy a jelentés súlyosan sért néhány jogi és erkölcsi elvet, amelyct az Európai Unióban is nagyra tartanak. Ilyen a szolidaritás elvének megsértése, a lelkiismereti szabadság megsértése, az emberi élethez való jog megsértése. Mindezek alapján elfogadhatatlan a jelentés néhány megfogalmazása, elsősorban azok, amelyekben kötelező jellegűen írnak elő például az abortusszal kapcsolatos orvosi intézkedéseket. A Közgyűlés a vitát követően elutasította az ajánlásban megfogalmazott szempontokat, ugyanakkor elfogadott határozatot (1763/2010). A **határozatban** a Közgyűlés elfogadta azt, hogy a lelkiismereti okokból bizonyos orvosi intézkedések megtagadhatóak, így garantálni kell a lelkiismereti szabadság alapján való orvosi kezelés megtagadását, és azt részletesen indokolni kell a beteg számára, ugyanakkor sürgősségi esetben megfelelő orvosi ellátást kell nyújtani a betegeknek.

A Közgyűlésben felszólaló macedón miniszterelnöknek Vejkey Imre tett fel kérdést arra vonatkozóan, hogy mit tesz az ország a magas munkanélküliségi ráta csökkenéséért és a szegénység visszaszorítására.

VIII.

A Közgyűlésben a magyar küldöttség aktívan vett részt mind a plenáris vitában, mind pedig a bizottsági üléseken. Magyar szempontból kedvező, hogy az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének főtitkárává 2011-től Sawicki urat, a korábbi helyettesét választották meg. A Közgyűlés ideje alatt a magyar küldöttség - saját kezdeményezésre - fogadáson látta vendégül az új szlovák delegációt, ez követően közös nyilatkozatot adott ki a két küldöttség. A Közgyűlésben magyar kezdeményezésre a Közgyűlés elnöke Çavuşoğlu úr külön megemlékezett a vörös iszap tragédia magyar áldozatairól.

Készítette:

Dr. Sárdi Péter

Jóváhagyta:

Dr. Braun Márton

ELOSZTÓÍV

„az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2010. évi őszi üléséről c. jelentéshez

1. Kövér László elnök
1. Lezsák Sándor alelnök
2. Jakab István alelnök
3. Dr. Latorcai János alelnök
4. Dr. Ujhelyi István alelnök
5. Balczó Zoltán alelnök
6. Lázár János frakcióvezető
7. Harrach Péter frakcióvezető
8. Mesterházy Attila frakcióvezető
9. Dr. Schiffer András frakcióvezető
10. Vona Gábor frakcióvezető
11. ET delegáció tagjai
12. Európa Ügyek Bizottsága elnöksége
13. Külügyi és Határon Túli Magyarok Bizottsága elnöksége
14. Németh Zsolt parlamenti államtitkár
15. illetékes főosztályvezető, KÜM
16. Sajat